

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕСУ

Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
для здобувачів вищої освіти спеціальності
076 "Підприємництво та торгівля"
освітньої програми "Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність"
першого (бакалаврського) рівня

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2024

УДК 65.012.23(072.034)

О-93

Укладачі: А. О. Литвиненко
К. В. Тимошенко

Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і торгівлі.
Протокол № 1 від 01.09.2023 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Оцінка ефективності бізнесу [Електронний ресурс] : методич-
О-93 ні рекомендації до виконання курсової роботи для здобувачів ви-
щої освіти спеціальності 076 "Підприємництво та торгівля" освіт-
ньої програми "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"
першого (бакалаврського) рівня / уклад. А. О. Литвиненко, К. В. Ти-
мошенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024. – 34 с.

Викладено тематику, методику написання й основні вимоги до оформ-
лення курсової роботи, послідовність рецензування та захисту, критерії оці-
нювання знань здобувача під час виконання й захисту курсової роботи.

Рекомендовано для здобувачів спеціальності 076 "Підприємництво
та торгівля" освітньої програми "Підприємництво, торгівля та біржова діяль-
ність" першого (бакалаврського) рівня.

УДК 65.012.23(072.034)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2024

Вступ

В умовах переходу економіки України до ринкових відносин, суттєвого розширення прав бізнесу в галузі фінансово-економічної діяльності значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану бізнесу, оцінки його ліквідності, платоспроможності й фінансової стійкості та пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності. Навчальна дисципліна "Оцінка ефективності бізнесу" є обов'язковою навчальною дисципліною, яку вивчають згідно з навчальним планом підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня спеціальності 076 "Підприємництво та торгівля" освітньої програми "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність".

Ключовим завданням сучасного бізнесу є досягнення та подальше забезпечення належного рівня конкурентоспроможності в короткостроковому та довгостроковому періодах. При цьому вважають, що фінансово-господарська діяльність бізнесу має забезпечувати приріст добробуту його власників та працівників. Досягти цього неможливо без адекватного вирішення в повсякденній роботі сукупності питань збільшення прибутку та підвищення рентабельності. Оцінка ефективності бізнесу як наука досліджує закономірності та правила використання на підприємстві певних суворо обмежених ресурсів для випуску корисних продуктів (послуг) і розподілу їх серед різних споживачів.

Мета методичних рекомендацій – формування системи знань щодо використання основ методів організації ефективного господарювання для вирішення конкретних економічних завдань у межах ланки суспільного виробництва – бізнесу на сучасному етапі розвитку економіки.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання: засвоєння сутності ефективності бізнесу; опанування нормативно-правової бази щодо створення бізнесу різних організаційно-правових форм; вивчення господарських процесів, які відбуваються у виробничо-комерційних системах бізнесу; визначення параметрів здійснення виробничого процесу та основ управління бізнесом; визначення ресурсів, які використовує бізнес у процесі господарювання, а також проведення оцінки ефективності їх використання; оволодіння методикою визначення доходів, витрат, фінансових результатів та ефективності функціонування бізнесу в цілому,

засвоєння досягнень теорії та практики управління бізнесом; опанування методичних підходів, методів, прийомів та показників оцінки ефективності бізнесу; оволодіння навичками самостійного використання методів з оцінки ефективності бізнесу та оцінки ефективності функціонування бізнесу за критеріями зміни його вартості.

Результати навчання та компетентності, якими здобувачі мають оволодіти після написання курсової роботи, визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
PH5	ЗК6
	СК5
PH6	ЗК7
PH7	ЗК8
	ЗК10
	СК7
PH11	ЗК2
	ЗК10
	СК1
	СК9
PH13	ЗК7
	СК3
PH16	ЗК11
	СК6
PH19	СК9
	ЗК10
	ЗК2
PH20	ЗК2
	ЗК10
	СК10
PH21	ЗК11, СК6, СК10, СК11

Примітка.

ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях .

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

СК11. Здатність формувати та реалізовувати бізнес-ідеї соціального підприємництва, організовувати соціально відповідальний бізнес на основі цілей сталого розвитку суспільства.

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи

Для успішного виконання курсової роботи з навчальної дисципліни "Оцінка ефективності бізнесу" здобувач має чітко дотримуватися таких рекомендацій.

Курсову роботу виконують у такій послідовності:

вибір теми курсової роботи;

вивчення літератури за темою;

складання плану роботи;

написання та оформлення роботи;

подання курсової роботи керівнику для рецензування;

захист курсової роботи.

Виконання курсової роботи розпочинають із вибору здобувачем теми відповідно до переліку тем, затвердженого кафедрою підприємництва і торгівлі, та погоджують її з керівником курсової роботи.

Тему курсової роботи здобувач вибирає самостійно або як складова теми дипломної роботи бакалавра після консультування з керівником курсової роботи.

Опрацювання відібраних матеріалів допоможе критично оцінити рівень вивченості вибраної проблематики, визначити пріоритетний напрям у власному дослідженні та прогнозувати її подальший розвиток.

Теми курсових робіт

1. Оцінка ринкового середовища господарювання підприємств.
2. Оцінка нематеріальних ресурсів підприємства, їхнє формування та ефективність використання.
3. Оцінка ефективності використання оборотних коштів підприємства.
4. Оцінка виробничих ресурсів підприємства та визначення необхідного розміру інвестицій.
5. Аналіз основних тенденцій організаційного прогресу на сучасному етапі розвитку підприємства.

6. Оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень.
7. Оцінка формування та використання виробничого потенціалу підприємства.
8. Оцінка кадрової політики підприємства.
9. Оцінка продуктивності праці персоналу підприємства: вимірювання, чинники і резерви підвищення.
10. Оцінка прибутку підприємства та шляхи його зростання.
11. Діагностика фінансово-економічного стану підприємства.
12. Оцінка економічної безпеки підприємства і шляхи запобігання внутрішнім та зовнішнім загрозам.
13. Банкрутство підприємства: механізм визначення та шляхи подолання.
14. Оцінка основних принципів поведінки суб'єктів господарювання на вітчизняному та міжнародному ринках.
15. Оцінка формування і функціонування ринку праці в сучасних умовах господарювання.
16. Виявлення й аналіз причин банкрутства суб'єктів господарювання.
17. Оцінка ефективності та інтенсивності використання капіталу підприємства.
18. Оцінка майна підприємства та джерел його придбання.
19. Оцінка беззбитковості обсягу продажів і зон безпеки підприємств.
20. Оцінка джерел формування капіталу підприємства.
21. Оцінка активів підприємства.
22. Оцінка рентабельності діяльності підприємства.
23. Оцінка ефективності використання ресурсів підприємства.
24. Оцінка структури пасиву балансу підприємства.
25. Оцінка ринкової стійкості підприємства.
26. Оцінка кредитоспроможності підприємства.
27. Оцінка ділової активності підприємства в умовах ринкової економіки.
28. Оцінка ефективності використання власного та запозиченого капіталу.
29. Оцінка платоспроможності та ліквідності підприємства.

30. Оцінка інвестиційної діяльності підприємства.
31. Оцінка основного капіталу підприємства.
32. Оцінка джерел власних коштів підприємства.
33. Оцінка джерел позикових коштів підприємства.
34. Оцінка складу і структури загального капіталу підприємства.
35. Оцінка динаміки складу і структури майна підприємства.
36. Оцінка дебіторської заборгованості підприємства.
37. Оцінка динаміки, складу і структури поточних активів підприємств.
38. Оцінка руху грошових коштів за прямим методом.
39. Оцінка руху грошових коштів за непрямим методом.
40. Оцінка ефективності використання кредитів банку підприємством.
41. Оцінка результатів фінансової діяльності підприємства
42. Оцінка інвестиційних проєктів в умовах війни.
43. Методи прогнозування можливого банкрутства підприємств.
44. Оцінка фінансового ризику та шляхи його зниження.
45. Оцінка довгострокових активів підприємства.
46. Оцінка й управління грошовими засобами та їх еквівалентами.
47. Оцінка впливу інфляції на оцінку майна підприємства.
48. Методологія аналізу фінансової звітності підприємств.
49. Оцінка структури джерел фінансових ресурсів підприємства.
50. Оцінка ефективності та інвестиційної привабливості підприємства.
51. Об'єктивні закономірності формування інституту оцінки в Україні.
52. Теоретичні основи оцінки вартості бізнесу.
53. Міжнародні, європейські та національні стандарти оцінки.
54. Принципи й підходи до оцінки бізнесу.
55. Цілі оцінки бізнесу в системі управління.
56. Оцінка бізнесу з позицій витратного підходу.
57. Оцінка бізнесу з позицій дохідного підходу.
58. Оцінка бізнесу з позицій порівняльного підходу.
59. Особливості оцінки нематеріальних активів.
60. Оцінка об'єктів інтелектуальної власності.
61. Оцінка нерухомих активів бізнесу.

62. Особливості оцінки комерційної нерухомості.
63. Особливості оцінки землі.
64. Оцінка бізнесу в умовах антикризового управління.
65. Оцінка корпоративних прав бізнесу.
66. Сучасні інструменти й етапи вартісного управління.
67. Особливості оцінки корпоративних цінних паперів.
68. Оцінка ефективності управління бізнесом.
69. Етапи й процедура складання звіту з оцінки бізнесу.
70. Оцінка товарних знаків і торгових марок.

Подана тематика курсових робіт є типовою. Здобувач може вибрати тему, не зазначену в цій тематиці, але обов'язково узгодити її з керівником курсової роботи.

Виконання курсової роботи необхідно розпочинати з вивчення робіт вітчизняних та зарубіжних авторів із проблем оцінки бізнесу та досліджень уже створених проєктів на вітчизняному та міжнародному ринках.

Результати вивчення літературних джерел доцільно подавати у формі аналізу та узагальнення дискусійних питань із досліджуваної проблеми.

Складання змісту (плану) роботи, опрацювання відібраних матеріалів і написання роботи є одним із найважливіших етапів у здійсненні курсового дослідження. Зміст (план) курсової роботи студент складає самостійно й потім погоджує з науковим керівником. Протягом підготовки курсової роботи зміст може конкретизуватися відповідно до відібраних фактів. Опрацювання відібраних матеріалів допоможе критично оцінити рівень вивченості обраної проблематики, визначити пріоритетний напрям у власному дослідженні й прогнозувати подальший її розвиток.

Структура і зміст курсової роботи

Структура курсової роботи така:
титульний аркуш;
зміст;
вступ;

теоретико-методична частина;
аналітична частина;
висновки;
перелік використаних джерел;
додатки.

Курсова робота має містити: титульний аркуш (додаток А), зміст, вступ, основну частину (два розділи), висновки, список використаних джерел, додатки.

Зміст розташовують після титульного аркуша з нової сторінки. Він містить назви та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів. Зміст окремих розділів визначено темою курсової роботи. Курсова робота має органічно поєднувати теоретико-методичну й аналітичну частини. Рекомендовано дотримання такої структури курсової роботи (табл. 2).

Таблиця 2

Типова структура та зміст розділів курсової роботи

Розділи курсової роботи	Рекомендований обсяг сторінок
Вступ	
1. Теоретико-методичні основи оцінної діяльності в Україні (теоретико-методична частина)	10 – 15 с.
1.1. Понятійний апарат (розкриття базових понять оцінної діяльності в Україні).	5 с. 3 – 5 с.
1.2. Класифікація ознак за темою / основні фактори, які впливають на категорії вибраної теми.	3 – 5 с.
1.3. Організація оцінної діяльності та її законодавче забезпечення	
2. Аналіз (оцінка) проєкту підприємницької діяльності за вибраною темою (аналітична частина)	15 – 20 с.
2.1. Опис вихідної інформації галузі підприємницької діяльності, або підприємства.	5 с.
2.2. Аналіз ключових питань за вибраною темою.	5 – 10 с.
2.3. Розроблення рекомендацій щодо оцінки проєкту, або діяльності, або підприємства	5 с.
Висновки	1 – 2 с.
Список використаних джерел	Не менше 20 джерел
Додатки	–

Титульний аркуш курсової роботи має містити дані про: університет; кафедру; навчальну дисципліну; тему курсової роботи; прізвище й ініціали здобувача, курс, номер академічної групи; науковий ступінь, учене звання, прізвище та ініціали керівника курсової роботи; дату подання на перевірку (день, місяць, рік); учений ступінь, учене звання, прізвище та ініціали членів комісії із захисту курсової роботи; оцінку за захист курсової роботи; дату захисту курсової роботи.

Форму титульного аркуша наведено в додатку А.

Зміст є основою курсової роботи, який здобувач складає самостійно, але обов'язково погоджує з керівником курсової роботи. Зміст відтворює назви розділів, параграфів тощо, які розкривають тему курсової роботи, із зазначенням номерів сторінок, на яких вони розміщені.

Вступ. У "Вступі" здобувач розкриває актуальність і стан розроблення наукової проблеми, підстави та вихідні дані для розроблення теми курсової роботи; обґрунтовує необхідність проведення дослідження, визначає об'єкт, предмет, мету та завдання, методи дослідження.

Актуальність теми курсової роботи розглядають у контексті її доцільності для розвитку оціночної діяльності, яку обґрунтовують завдяки критичному аналізу й порівнянню з уже відомими вирішеннями проблеми. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним, у кількох реченнях слід подати головне: сутність проблеми або завдання. Також необхідно висвітлити результати огляду останніх наукових та методичних публікацій із цієї проблеми, які мають продемонструвати ступінь дослідження теми, що потребує подальшого вирішення. Огляд літератури свідчить про вміння здобувача працювати зі спеціальною літературою, систематизувати джерела, критично їх розглядати, виокремлювати суттєве, оцінювати зроблене раніше іншими дослідниками, визначати головне в сучасному стані вивчення теми.

Об'єкт дослідження – це вибраний для вивчення процес або явище, що породжує проблему.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта й відповідає на питання: яким чином вивчають процес або явище.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою, як загальне й часткове. В об'єкті виокремлюють ту його частину, що є предметом дослідження. Саме на нього спрямовано

основну увагу виконавця, оскільки предмет дослідження визначає тему курсової роботи, зазначену на титульному аркуші як її назву.

Мета дослідження, а також визначення конкретних завдань, вирішуваних відповідно до мети, є наступною логічною складовою вступу.

Завдання подають у вигляді перерахування: вивчити ..., дослідити ..., проаналізувати ..., охарактеризувати ..., установити ..., виявити ..., визначити ... та ін. Завдання мають відображати зміст розділів або підрозділів курсової роботи.

Методи дослідження. Слід перерахувати методи, використані для досягнення поставленої в роботі мети. Методи розподіляються на загальнонаукові й спеціальні. Загальнонауковими методами є аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, дедукції й індукції, системний аналіз тощо. До спеціальних методів належать: соціологічний метод – анкетування, економіко-математичні методи тощо.

Наукове й практичне значення отриманих результатів. У курсовій роботі подають відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання. Обсяг вступу – 1 – 2 с.

У теоретико-методичній частині необхідно розкрити теоретичні аспекти досліджуваної проблеми. За такої умови особливе значення має аналіз підходів щодо дослідження проблеми українськими та закордонними вченими, ступінь та повнота її розкриття на сьогодні, а також аргументовані висновки автора. Доцільно в теоретичній частині навести порівняльний аналіз теоретичних та методичних підходів щодо визначення сутності ключових понять і категорій для більш поглибленого розкриття теми курсової роботи.

Джерелами інформації для теоретико-методичної частини можуть бути монографії, навчальні посібники й підручники, навчально-методична література, статистичні матеріали, нормативна та законодавча база діяльності міжнародних компаній, наукові статті, інформація з офіційних вебсайтів мережі Інтернет.

Обсяг теоретико-методичної частини – 10 – 15 с.

Аналітична частина містить аналіз сучасного розвитку оціночної діяльності, оцінку фінансово-економічних результатів діяльності підприємства, прогноз й аналіз доходів підприємства, використання для оцінки бізнесу методів дохідного, витратного або порівняльного підходу. У про-

цесі виконання цієї частини здобувач повинен визначити та обґрунтувати пріоритети кожного з використаних підходів.

Слід зауважити, що аналітична частина повинна містити статистичні дані за останні два-три роки. Це дозволить більш об'єктивно розкрити тему курсової роботи та зробити виважені, достовірні висновки.

Аналіз ефективності бізнесу включає безпосередньо економічний аналіз окремих напрямів діяльності вибраного об'єкта й охоплює організацію і методику проведення аналізу, систему показників, інформаційне забезпечення, методи аналітичної обробки інформації, способи узагальнення результатів аналізу та обґрунтування управлінських рішень.

Зміст аналітичної частини має поєднувати текстову, графічну та табличну форми подання, а також форми у вигляді моделей, схем, діаграм тощо. Аналітична частина обов'язково включає висновки, які є основою для визначення перспектив подальшого розвитку даної теми дослідження. Обсяг цієї частини – 15 – 20 с.

Висновки містять результати виконання курсової роботи, пропозиції та рекомендації щодо їхнього практичного використання, а також підсумкові узагальнення і пропозиції, зроблені здобувачем за наслідками виконання курсової роботи. Обсяг висновків – 1 – 2 с.

Список використаних джерел, поданий у кінці курсової роботи, має містити не менше 20 джерел наукової та методичної літератури. Його потрібно складати в певному порядку (законодавчі та нормативні акти, статистичні довідники, загальна та спеціальна література за алфавітом). Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати згідно з вимогами державного стандарту.

Відповідно до вибраної теми здобувач здійснює пошук, систематизацію і ретроспективний аналіз джерел науково-методичної літератури, а саме: монографій, авторефератів дисертацій, підручників і посібників, публікацій у періодичних професійних виданнях, реферативних журналах, інформації з мережі "Інтернет".

Для підбору джерел інформації доцільно використовувати:

наукові публікації, індексовані в міжнародних наукометричних базах (*Scopus, Web of Science (WOS), Copernicus* та ін.);

наукові публікації в електронних і друкованих фахових виданнях;

статистичні довідники Державного комітету статистики України, Державної фіскальної служби України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, статистичні бази місцевих органів самоврядування, міжнародні статистичні бази *UN, IMF, World Bank, WTO, OECD* та ін.; електронні публікації.

Додатки. У додатки вміщують статистичні матеріали, розрахункові таблиці, узагальнювальні схеми чи діаграми. За наявності кількох додатків оформлюють окрему сторінку "Додатки", номер якої є останнім, що належить до обсягу курсової роботи.

Під час виконання завдання необхідно дотримуватися нормативно встановлених правил оформлення тексту, таблиць, формул, розрахунків, схем, рисунків.

Текст у курсовій роботі викладають у науковому стилі. Науковий стиль характеризують такі складники: змістовна логічність, цілісність, об'єктивність, лаконічність, ясність, зрозумілість, завершеність, доказовість суджень.

Найважливішими засобами логічного зв'язку є спеціальні функціонально-синтаксичні конструкції, що вказують на послідовність розвитку думки. Наприклад, для відображення причинно-наслідкових зв'язків слід використовувати такі висловлювання: *тому; відповідно до чого; унаслідок того, що; у зв'язку з тим, що; крім того* та ін.

Для переходу до іншої думки доцільно використовувати висловлювання: *перш ніж указати на; слід розглянути* та ін.

Висновки переважно починають так: *таким чином; отже; проведене дослідження дозволило дійти таких висновків; раніше зазначене дозволяє констатувати, що ...; дослідження засвідчило, що; узагальнюючи, слід визначити ...* та ін.

Характерними для наукового стилю є речення з чіткими синтаксичними зв'язками, наприклад: *відповідно до; згідно з; у результаті; зважаючи на ...; порівняно з ...* та ін.

Обов'язковою вимогою об'єктивності викладу матеріалу є джерело, на яке посилається здобувач. У цьому випадку вживають такі словосполучення: *на думку ...; на погляд ...* та ін.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору

слід наводити цитати. Потрібно дотримуватися загальних вимог до цитування й посилання:

1) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело. Текст цитати оформлюють лапками й наводять у граматичній формі джерела цитування, зі збереженням особливостей авторського написання. Посилання на джерело цитування в тексті роботи оформлюють таким чином: [4, с. 93], де 4 – номер джерела посилання, 93 – номер сторінки наведеної цитати. Номери сторінок, на які є посилання в курсовій роботі, наводять і тоді, коли використовують матеріали з джерел, які мають велику кількість сторінок;

2) цитування має бути повним, без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців під час цитування допускають і позначають трьома крапками;

3) посилання на джерела без цитування в тексті курсової роботи оформлюють згідно з їхнім переліком – у квадратних дужках без зазначення сторінок. Наприклад, посилання на багато джерел: "... висвітлені в працях видатних вітчизняних учених .... [2 – 6]", або [3; 15]. Посилання на одне джерело – [5];

4) посилання на ілюстрації, таблиці або формули, використані в дослідженні, наводять відповідно до їхнього порядкового номера. Наприклад: "рис. 1.1", "див. табл. 1.1" тощо.

За наявності в здобувача власних публікацій, слід давати посилання на них в основному тексті.

Загальні вимоги до оформлення курсової роботи

Курсову роботу оформлюють за допомогою комп'ютера. Текст друкують з одного боку аркуша паперу стандартного формату А4, до тридцяти рядків на сторінці. Абзацний відступ має бути однаковим по всій роботі й дорівнювати п'яти знакам (приблизно 1,25 см), вирівнювання основного тексту – по ширині.

Шрифт друку повинен бути чітким, рядок – чорного кольору середньої жирності. Під час комп'ютерного набору тексту слід використовувати гарнітуру шрифту Times New Roman, кегель 14. Міжрядковий інтервал – множник 1,3. Під час оформлення таблиць та рисунків допускають використання розміру шрифту 12. Міжрядковий інтервал у таблиці може бути від 1,1 до 1,3.

Текст курсової роботи друкують з обов'язковим дотриманням таких відступів від краю аркуша: лівий – 25 мм, правий – 10 мм, верхній та нижній – 20 мм.

У процесі виконання роботи необхідно витримувати рівномірну щільність, контрастність і чіткість зображення. Усі лінії, літери, цифри і знаки мають бути чіткими й однаково чорними по всій роботі. Друкарські помилки та графічні неточності можна виправляти за допомогою коригуючої рідини і нанесенням на тому самому місці виправленого тексту.

Окремі слова, формули, знаки, що вписують у текст, мають бути чорного кольору, щільність вписаного тексту – максимально наближеною до щільності основного тексту.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, ілюстрацій, таблиць, формул подають арабськими цифрами.

Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті. Нумерувати сторінки починають зі вступу, урахувавши попередні сторінки: титульний аркуш і зміст.

Заголовки структурних частин роботи "ЗМІСТ", "РЕЗЮМЕ (ВСТУП)", "РОЗДІЛ", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ" друкують великими літерами симетрично до тексту.

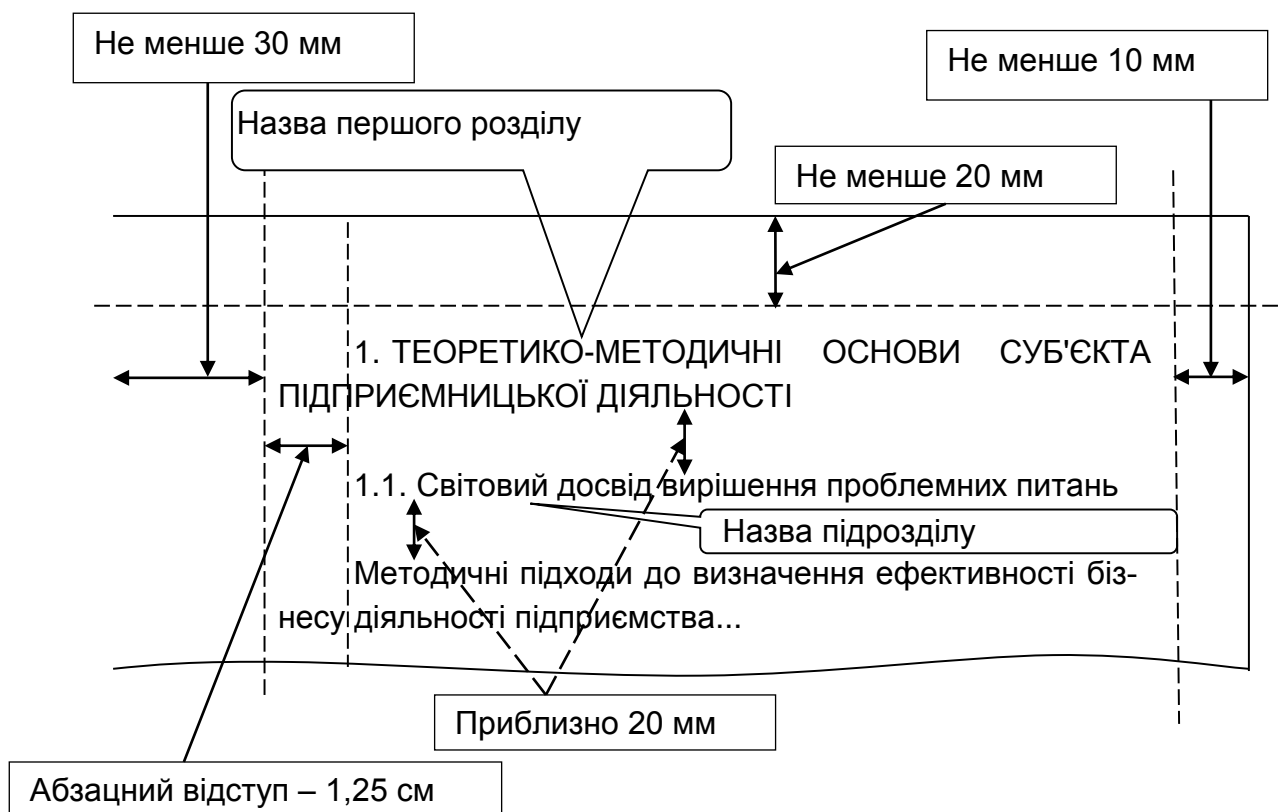
Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи розташовують у центрі та друкують великими літерами без крапки наприкінці.

Відстань між заголовком розділу та підрозділу й заголовком і текстом має дорівнювати одному комп'ютерному інтервалу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу ставлять крапку, наприклад: "2.3." (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому самому рядку йде заголовок підрозділу.

Заголовки розділів друкують великими літерами, підрозділів – друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

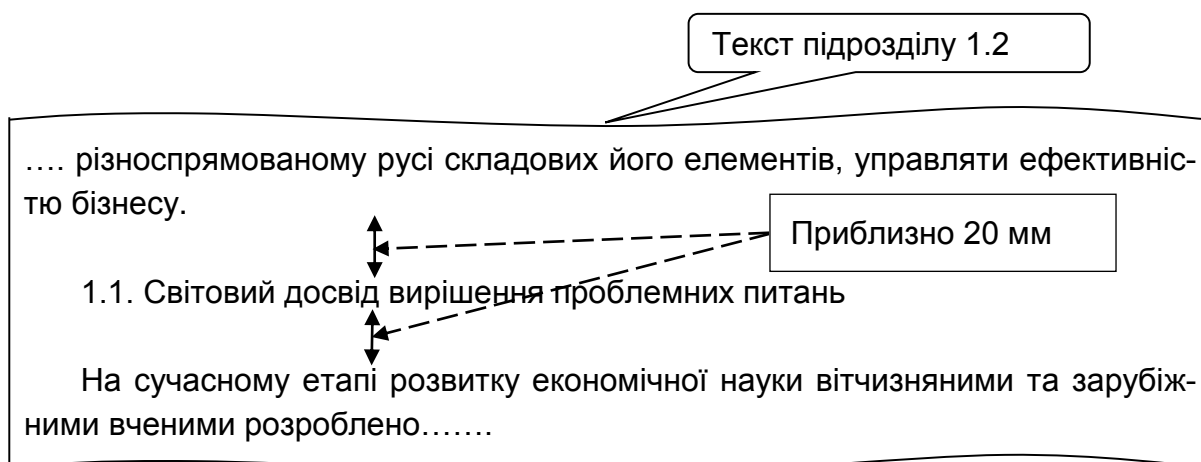
Усі розділи роботи починають із нової сторінки. Новий підрозділ починають з тієї самої сторінки, на якій закінчився попередній, залишивши відступ у два рядки. Останню сторінку кожного розділу заповнюють текстом не менше ніж на 2/3 сторінки (рис. 1).

Рис. 1. Наочне подання вимог щодо оформлення курсової роботи

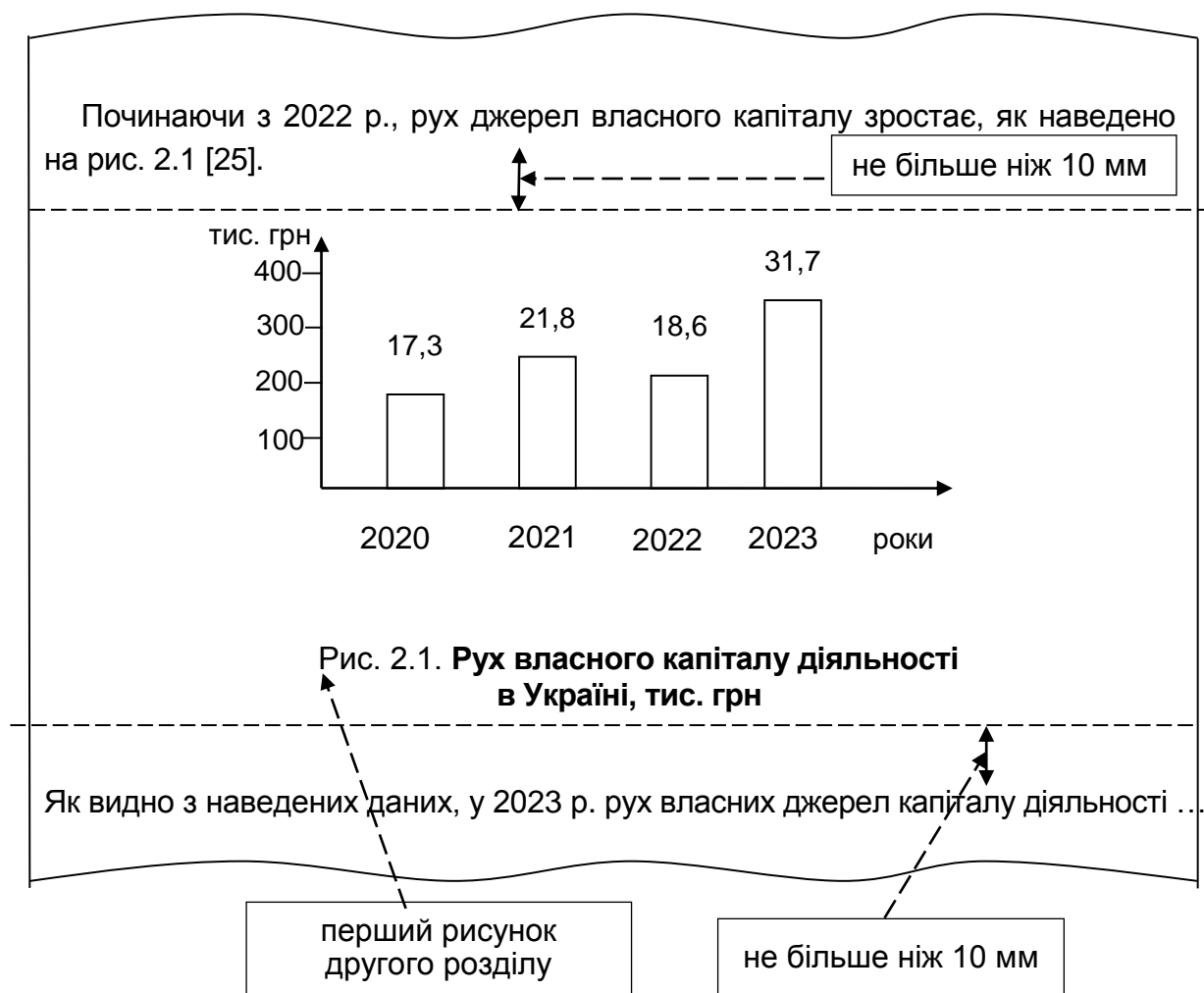
Заголовки розділів і підрозділів слід починати з абзацного відступу, не підкреслюючи, без крапки наприкінці (рис. 2). Заголовки розділів друкують великими літерами, підрозділів – друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Рис. 2. Наочне подання вимог щодо оформлення підрозділів курсової роботи

Відстань між заголовком (розділів, підрозділів), попереднім та подальшим текстом повинна бути в межах 20 мм (див. рис. 2), однакова по всій роботі. Після заголовка підрозділу на сторінці (у кінці сторінки) має бути не менше 3 – 4 рядків.

Ілюстрації та таблиці в курсовій роботі необхідно подавати безпосередньо після тексту, де її згадано вперше, або на наступній сторінці. *Ілюстрації* позначають словом "Рис." і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках (рис. 3).

Рис. 3. Наочне подання оформлення ілюстрацій у курсовій роботі

Ілюстрації та таблиці, які розміщені на окремих сторінках курсової роботи, вміщують до загальної нумерації сторінок.

Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 2.3 (третій рисунок другого розділу).

Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, наприклад: "Таблиця 1.1" (перша таблиця першого розділу). У разі перенесення частини таблиці на інший аркуш (сторінку) пишуть слова "Закінчення табл." і вказують номер таблиці, наприклад: "Закінчення табл. 1.2". Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк (рис. 4).

... і аналіз валютного самофінансування наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Аналіз валютного самофінансування в період 2019–2023 рр.

Не більше 10 мм

Показники	Роки				
	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6
1. Амортизаційні відрахування, тис. грн.	1647,4	9555,7	1435,9	1375,9	2461,9
2. Прибуток, тис. грн	–	90,87	97,98	100,57	123,81

Не менше 20 мм

Закінчення табл. 2.3

Не більше 10 мм

1	2	3	4	5	6
3. Оцінка стійкості фінансового стану, %	45,9	54,6	25	15,6	18,4

Дані табл. 2.3 свідчать, що самофінансування підприємства ...

Рис. 4. Наочне подання оформлення таблиць у курсовій роботі

Ілюстрації та таблиці, розміщені на окремих сторінках курсової роботи, зараховують до загальної нумерації сторінок. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставить крапку. Наприклад: Рис. 2.3 (третій рисунок другого розділу).

Формули в курсовій роботі обов'язково виконують у редакторі формул. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі. Номери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (1.1) (перша формула першого розділу).

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, у якій їх подано у формулі.

Значення кожного символу й числового коефіцієнта подають із нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова "де" без двокрапки.

Відстань між попереднім та наступним текстом і таблицею має дорівнювати одному рядку (не більше 10 мм).

Список джерел розташовують у такій послідовності:

1) наукові джерела українською мовою в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків чи назв джерел мережі "Інтернет", законодавчих і нормативних актів (у тому числі закони, укази, кодекси, облікові стандарти, положення, інструкції міністерств і відомств, доповіді та виступи державних діячів України, інтернет-посилання);

2) наукові джерела іноземною мовою за алфавітом.

Приклад порядку розміщення та оформлення використаної літератури.

Один чи більше авторів без редактора

1. Практикум з нарисної геометрії : навч. посіб. / В. І. Лусь, Т. Є. Киркач, О. Є. Мандріченко та ін. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 118 с.

2. Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті – 1910-ті рр. / Л. Д. Федорова. – Київ, 2019. – 373 с.

3. Zhovinsky E. Ya. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve / E. Ya. Zhovinsky, N. O. Kryuchenko, P. S. Paparyha. – Kyiv, 2016. – 100 p.

Один чи більше авторів із редактором

1. Воробей П. А. Кримінальна відповідальність за незаконну торговельну діяльність: монографія / П. А. Воробей; за ред. В. К. Матвійчука. – Київ : Укр. академія внутр. справ, 2021. – 116 с.

2. Про Національну поліцію: Закон України ; наук.-практ. коментар / О. І. Безпалова, К. Ю. Мельник, О. О. Юхно та ін. ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; передм. В. В. Сокурєнка. – Харків, 2019. – 408 с.

Без автора (збірники, матеріали конференцій, книги за редакцією, укладачі, упорядники)

1. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / за заг. ред. А. А. Руднік. – Київ, 2018. – 370 с.

2. Правова основа діяльності органів державної влади : зб. нормат. актів / упоряд. П. М. Любченко. – Харків : ФІНН, 2019. – 303 с.

3. Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. – Вип. II. – Київ, 2022. – 464 с.

4. Україна в цифрах. 2007 : стат. зб. / Держ. комітет статистики України. – Київ, 2018. – С. 185–191.

5. Electrodes of conductive metallic oxides / J. M. Honig et al. – Amsterdam : Elsevier, 2020. – 260 p.

Багатотомне видання

1. Енциклопедія історії України: у 10 т. / ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; Ін-т історії України НАН України. – Київ : Наук. думка, 2018. – Т. 9. – С. 36–37.

2. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології: вибрані твори / К. Д. Ушинський. – Київ : Рад. школа, 2016. – Т. 1. – 480 с.

3. Франко І. Твори: у 50 т. / І. Франко. – Т. 45. – Київ, 1986. – 480 с.

4. Юридична енциклопедія: у 6 т. / за ред. Ю. С. Шемшученка. – Київ : Укр. енциклопедія, 2020. – Т. 2. – 784 с.

Частина видання, розділ книги

1. Наумов М. С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. / М. С. Наумов // Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки : монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова. – Харків, 2019. – С. 213–241.

Стаття в журналі, газеті

1. Аврамцев О. Хронограф: події в історії / О. Аврамцев // Слобідський край. – 2015. – 27 січ. – С. 8.

2. Мозоль А. П. Злочинність мігрантів (кримінологічна характеристика) / А. П. Мозоль // Вісник Університету внутрішніх справ. Серія "Право". – 2017. – Вип. 7. – Ч. 2. – С. 112–119.

3. Яцків Я. С. Про ефективність видання наукових журналів в Україні / Я. С. Яцків, А. І. Радченко // Вісник НАН України. 2022. – № 6. – С. 62–67.

Тези доповідей у матеріалах конференцій

1. Борисова В. І. Зміст заповіту / В. І. Борисова // Проблеми цивільного права та процесу : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. О. А. Пушкіна (Харків, 27 трав. 2016 р.). – Харків : ХНУВС, 2016. – С. 20–24.

2. Скальський В. Р. Становлення методу акустичної емісії в установах Західного наукового центру. Теорія і практика раціонального проектування, виготовлення і експлуатації машинобудівельних конструкцій / В. Р. Скальський // Праці II міжнар. наук.-техн. конф. (Львів, 11–13 листоп. 2019 р.). – Львів, 2019. – С. 9–10.

Електронні ресурси

1. Вільчик Т. Б. Відповідальність адвоката перед клієнтом: напрями гармонізації законодавства України до європейських стандартів / Т. Б. Вільчик // Форум права. – 2018. – № 1. – С. 30–36 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2018_1_7.pdf.

2. Кожухівський А. Д. Імітаційне моделювання систем масового обслуговування [Електронний ресурс] : практикум / А. Д. Кожухівський; Черкас. держ. технол. ун-т. Електрон. текст, дані. – Черкаси, 2019. 1 електрон. опт. диск (CD-R).

3. Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. – Київ, 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nas.gov.ua/publications>.

4. Харківський національний університет внутрішніх справ // Вікіпедія : вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Харківський_національний_університет_внутрішніх_справ.

Дисертації та автореферати

(може бути не вказано місце захисту та повна назва спеціальності)

1. Дутко А. О. Юридичні конструкції та їх використання в законотвірчій практиці України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 "Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень" / А. О. Дутко; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів, 2020. – 20 с.

2. Савченко Л. А. Особисті права та обов'язки батьків і дітей за сімейним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Л. А. Савченко. – Київ, 2017. – 27 с.

Закони та інші нормативні документи

1. Конституція України : Закон України № 254к/96-ВР від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Про Національну поліцію : Закон України № 580-VIII від 2 липня 2015 року // Верховна Рада України. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.

3. Про Стратегію сталого розвитку "Україна – 2020" : Указ Президента України № 5/2015 від 12 січня 2022 року // Офіційний вісник Президента України. – 2022. – № 2. – С. 14. – Ст. 154.

Архівні документи

1. Науковий архів Інституту історії України НАН України. – Ф. 2. – Оп. 3. – Спр. 170. – № 1. – Арк. 5.

2. Заява приват-доцента по кафедрі філософії Київського університету П. Светлова від 23.10.1919 р. про необхідність читання курсу гносеології // Державний архів м. Києва. – Ф. 16. – Оп. 469. – Спр. 381. – 13 арк.

Стандарти, патенти, препринти, каталоги

1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. – Київ, 2023. – 16 с.

2. Люмінісцентний матеріал : патент № 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G 01T1/28, G 21H3/00. № 200701472 ; заявл. 12.02.17 ; опубл. 27.08.17. – Бюл. № 13. – 4 с.

3. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / М. І. Панасюк, А. Д. Скорбун, Б. М. Сплошной. – Чорнобиль : Ін-т проблем безпеки АЕС НАН України, 2020. – 7 с.

4. Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань 2018 року. – Київ : Академперіодика, 2019. – 444 с.

Додатки оформлюють як продовження роботи та розміщують у порядку появи посилань на них у тексті. Кожний додаток починають із нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований зверху симетрично відносно тексту сторінки. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: "Додаток А", "Додаток Б".

Після останньої сторінки списку використаної літератури перед додатками необхідно розмістити чистий аркуш паперу, на якому в центрі великими літерами (розміром (кеглем) 32 пт) написати "ДОДАТКИ". У змісті роботи треба вказувати першу сторінку додатків.

Нумерацію сторінок на додатках не проставляють. Назви додатків, таблиць, рисунків друкують шрифтом 14, сам матеріал додатків може мати шрифт, відмінний від 14. Ілюстрації, таблиці, формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. А.2 – другий рисунок додатка А. Якщо в додатку лише один рисунок або одна таблиця, їх можна не нумерувати, а обмежитися загальною назвою додатка.

Рецензування та захист курсової роботи

Курсову роботу здобувач виконує самостійно. Здобувачу потрібно консультуватися з викладачем протягом вивчення навчальної дисципліни відповідно до графіка навчального процесу. Курсову роботу слід виконати і подати на кафедру згідно з терміном, визначеним у навчальному плані.

До перевірки на кафедру подають роботу, виконану відповідно до запропонованих тем або ж на тему, попередньо узгоджену з керівником. Робота має відповідати структурі курсової роботи з навчальної дисципліни; містити статистичні дані щодо розвитку інноваційного підприємництва.

Виконання курсової роботи на якісному рівні є обов'язковою умовою отримання здобувачем позитивної підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

Якість виконання курсової роботи визначається наявністю таких елементів наукового дослідження:

системного аналізу проблемної ситуації та об'єкта дослідження;

теоретичного узагальнення наявних підходів до вирішення проблемної ситуації та використання передової сучасної методології й науково-методичного інструментарію;

елементів творчості.

Системний аналіз об'єкта дослідження полягає в охопленні всього комплексу причинно-наслідкових зв'язків, що зумовлюють проблемну ситуацію, пов'язану з його поточним станом, та в обґрунтуванні системних дій і рішень, спрямованих на виведення об'єкта дослідження на бажаний рівень його функціонування.

Застосування сучасної методології полягає у використанні адекватних об'єкту дослідження методів і підходів, які забезпечують ґрунтовний аналіз стану оцінної діяльності України та дозволяють визначити напрями її подальшого розвитку.

У процесі виконання курсової роботи здобувач, використовуючи знання теоретичного матеріалу та набуті теоретичні навички за фахом, має продемонструвати здатності до науково-дослідної роботи і вміння творчо мислити й вирішувати актуальні науково-прикладні завдання.

Зауваження керівника повинні бути деталізовані та обґрунтовані. Після доопрацювання здобувач повторно подає курсову роботу керівнику для перевірки усунення вказаних зауважень.

Критерії оцінювання курсової роботи

Оскільки написання курсової роботи є однією з форм самостійної роботи здобувача, то оцінка за неї складається з оцінки за її виконання та оцінки за захист. Оцінювання знань здобувача під час виконання та захисту курсової роботи здійснює комісія, склад якої визначено відповідним протоколом засідання кафедри підприємництва і торгівлі, за накопичувальною 100-бальною системою за такими етапами навчальної діяльності (табл. 3).

Таблиця 3

Розподіл балів за етапами курсової роботи

<i>Елементи навчальної діяльності</i>	<i>Бали</i>
Вибір та обґрунтування актуальності теми курсової роботи	5
Підбір та огляд літератури за темою курсової роботи	10
Аналіз теоретичних підходів щодо вирішення проблеми відповідно до теми курсової роботи	10
Проведення аналізу та узагальнення його результатів відповідно до теми роботи	15
Графічне відображення отриманих результатів дослідження	5
Логічні та виважені висновки	15
Оформлення курсової роботи	10
Компонент своєчасності подання роботи на перевірку	5
Захист курсової роботи	25
<i>Підсумковий рейтинговий бал із курсової роботи</i>	<i>100</i>

Захист курсової роботи з навчальної дисципліни відбувається публічно перед комісією у складі викладачів із цієї навчальної дисципліни, завідувача кафедри та провідних викладачів кафедри. Якщо робота має недоліки, що не дозволяють допустити здобувача до захисту, то це питання розглядають на засіданні кафедри у присутності здобувача та керівника роботи.

До захисту роботи здобувач повинен підготувати доповідь, розраховану на 5 – 7 хв і презентацію, підготовлену в *MS Power Point* (обсягом приблизно 10 слайдів).

Університет використовує 100-бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Максимальна оцінка за захист курсової роботи з навчальної дисципліни "Оцінка ефективності бізнесу" – 25 балів. За такої умови застосовують гнучкий підхід оцінювання знань здобувача під час захисту залежно від рівня його теоретичної підготовки, доповіді та відповідей на питання за темою курсової роботи.

Оцінку 24 – 25 балів ставлять здобувачу за системний аналіз проблеми та об'єкта дослідження; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами діагностики оціночної діяльності та підприємництва; логічну та вичерпну відповідь на питання керівника та членів комісії в процесі захисту.

Оцінку 21 – 23 бали ставлять здобувачу за системний аналіз проблеми та об'єкта дослідження; володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами діагностики діяльності та підприємництва; повну відповідь на питання керівника та членів комісії в процесі захисту.

Оцінку 18 – 20 балів ставлять за системний аналіз проблеми та об'єкта дослідження; володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами діагностики діяльності та підприємництва; незначні випадкові помилки у відповіді здобувача в процесі захисту, які суттєво не впливають на її повноту та змістовність.

Оцінку 15 – 17 балів ставлять за аналіз проблеми та об'єкта дослідження; володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами діагностики оціночної діяльності та підприємництва; відсутність обґрунтованих висновків; незначні помилки у відповіді здобувача в процесі захисту, які суттєво не впливають на її повноту та змістовність.

Оцінку 12 – 14 балів ставлять за аналіз проблеми та об'єкта дослідження; володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами діагностики діяльності та підприємництва; відсутність обґрунтованих висновків; недостатньо обґрунтовані відповіді здобувача.

Оцінку 9 – 11 балів ставлять за частковий аналіз проблеми та об'єкта дослідження; нечітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами діагностики діяльності та підприємництва; відсутність обґрунтованих висновків; помилки у відповіді здобувача в процесі захисту, які впливають на її повноту та змістовність.

Оцінку 3 – 8 балів ставлять за недостатнє вміння застосовувати теоретичні знання для написання курсової роботи; нечітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами діагностики діяльності; значні помилки у відповіді здобувача в процесі захисту, які суттєво впливають на її повноту та змістовність.

Оцінку 0 – 2 бали ставлять здобувачу за часткове опанування (до 50 %) програмного матеріалу та неправильне його використання для написання курсової роботи; неволодіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами діагностики діяльності; відсутність обґрунтованих висновків.

Рекомендована література

Основна

1. Краснокутська Н. С. Оцінка бізнесу : навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей / Н. С. Краснокутська, Г. М. Коптева. – Харків : НТУ «ХПІ», 2021. – 229 с.

2. Орлова К. Є. Управління бізнесом : підручник / К. Є. Орлова – Житомир : Держ ун-т «Житомирська політехніка», 2019. – 319 с.

3. Полтініна О. П. Управління вартістю підприємства : навч. посіб. / О. П. Полтініна. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 140 с.

4. Цибульська Е. І. Оцінка бізнесу та його складових : навч. посіб. для студентів / Е. І. Цибульська. – Київ : ВД «Кондор», 2020. – 364 с.

Додаткова

5. Тимошенко К. В. Аналіз процесу інвестування у людський капітал промислового підприємства / К. В. Тимошенко // Науковий вісник херсонського державного університету. – 2017. – № 23. – Ч. 2. – С. 114–118.

6. Lytvynenko A. Formation of the strategy of the company in international business / A. O. Lytvynenko, O. D. Lytvynenko // International scientific journal «Internauka». Series «Economic Sciences». – 2023. – № 2(70). – С. 133–140.

7. Lytvynenko A. O. Technologies developing critical thinking modern entrepreneur / A. O. Lytvynenko // Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво». – 2020. – № 5(116). – С. 60–65.

8. Tymoshenko K. V. Methods of formation of the tourism brand of Ukraine as a factor of increasing competitiveness / K. V. Tymoshenko // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. – 2020. – Т. 31(70). – № 2. – С. 47–54.

Інформаційні ресурси

9. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (зі змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19–20, № 21–22. – Ст. 144 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

10. Конституція України : Закон України № 254к/96ВР від 28 червня 1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.

11. Литвиненко А. О. Міжнародна торгівля в умовах цифровізації глобальної економіки [Електронний ресурс] / А. О. Литвиненко, О. Д. Литвиненко // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія «Економічні науки». – 2022. – № 9. – Режим доступу : <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16631834211876.pdf>.

12. Оцінка ефективності бізнесу [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до практичних завдань та семінарських занять для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня / уклад. А. О. Литвиненко, О. П. Полтініна. – Харків : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 70 с. – Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/25705>.

13. Про господарські товариства : Закон України № 1576-XII від 19.09.1991 р. (зі змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради України. –

1991. – № 49. – Ст. 682 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.

14. Про експертну грошову оцінку земельних ділянок : постанова Кабінету Міністрів України від 11.10.2002 р. № 1531-2002-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1531-2002-%D0%BF>.

15. Про затвердження Методики оцінки майна : постанова Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 р. № 1891 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1891-2003-%D0%BF>.

16. Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна та майнових прав» : постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 р. № 1440 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF>.

17. Про затвердження Національного стандарту № 2 «Оцінка нерухомого майна» : постанова Кабінету Міністрів України від 28.11.2004 р. № 1442 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1442-2004-%D0%BF>.

18. Про затвердження Національного стандарту № 3 «Оцінка цілісних майнових комплексів» : постанова Кабінету Міністрів України від 29.11.2006 р. № 1655 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1655-2006-%D0%BF>.

19. Про затвердження Національного стандарту № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності» : постанова Кабінету Міністрів України від 03.10.2007 р. № 1185 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1185-2007-%D0%BF>.

20. Про захист економічної конкуренції : Закон України № 2210-III від 11.01.2001 р. (зі змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.

21. Про інвестиційну діяльність : Закон України . № 1560-XII від 18.09.1991 р (зі змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 1991. № 47. – Ст. 646 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.

22. Про інноваційну діяльність : Закон України № 40-IV від 04.07.2002 р. (зі змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради України. –

2002. – № 36. – Ст. 266 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

23. Про Національний банк України : Закон України № 679-XIV від 20.05.1999 р. (зі змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 29. – Ст. 238 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.

24. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України № 752-XIV від 16.06.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 32. – Ст. 267 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>.

25. Про охорону прав на знаки для товарів та послуг : Закон України № 3689-XII від 15.12.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 36 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.

26. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні : Закон України № 2658-III від 12.07.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 47. – Ст. 25 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>.

27. Про підприємництво : Закон України № 698-XII від 07.02.1991 р. (зі змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 14. – Ст. 168 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.

28. Про Порядок грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель населених пунктів) : наказ Державного комітету України по земельних ресурсах від 29.08.1997 р. № 86/19/148/86/76/88 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0477-97>.

29. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України № 3480-IV від 23.02.2006 р. (зі змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.

Додатки

Додаток А

Зразок титульного аркуша курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Кафедра підприємництва і торгівлі

КУРСОВА РОБОТА

з навчальної дисципліни "Оцінка ефективності бізнесу"
на тему "Оцінка ефективності управління бізнесом малого підприємства"

Виконав(-ла): студент/ка 4-го курсу групи 6.06.076.010.20.1
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності
076 "Підприємництво та торгівля"
освітньої програми *"Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"*

Керівник: канд. екон. наук, доцент А. О. Литвиненко
або канд. екон. наук, доцент К. В. Тимошенко

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____
Оцінка за національною шкалою: _____

Харків – 2024

Зміст

Вступ.....	3
Методичні рекомендації до виконання курсової роботи	6
Теми курсових робіт	6
Структура і зміст курсової роботи	9
Загальні вимоги до оформлення курсової роботи	15
Рецензування та захист курсової роботи	25
Критерії оцінювання курсової роботи.....	26
Рекомендована література.....	28
Основна	28
Додаткова	28
Інформаційні ресурси	29
Додатки.....	32

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕСУ

**Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
для здобувачів вищої освіти спеціальності
076 "Підприємництво та торгівля"
освітньої програми "Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність"
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Литвиненко** Аліна Олександрівна
Тимошенко Карина Віталіївна

Відповідальний за видання *М. М. Салун*

Редактор *Н. Г. Войчук*

Коректор *В. О. Дмитрієва*

План 2024 р. Поз. № 130 ЕВ. Обсяг 34 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*